

UCHWAŁA Nr XIII/152/2007
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 27 listopada 2007 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr XLV/336/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Pomocy Społecznej na lata 2002 – 2015” województwie opolskim.

Na podstawie art. 18 pkt 2 ustawy dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z roku 2001, Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.) w związku z art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z roku 2004 Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), Sejmik Województwa Opolskiego uchwala co następuje:

§ 1

W Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Pomocy Społecznej na lata 2002 – 2015, stanowiącej załącznik do Uchwały Nr XLV/336/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Pomocy Społecznej na lata 2002 – 2015” w województwie opolskim, dokonuje się zmian:

1. W części IV Analiza SWOT w zakresie problemów społecznych województwa opolskiego w analizie mocnych i słabych stron po pkt 5 Rozwój kadr i służb pomocy społecznej, dodaje się pkt 6 Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013 oraz w analizie szans i zagrożeń po pkt 5 Rozwój kadr i służb pomocy społecznej, dodaje się pkt 6 Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013, które otrzymują brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały,
2. W części VI Kierunki Transformacji systemu pomocy społecznej w województwie opolskim w latach 2002 – 2015, pkt 6.3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz doskonalenie kadr pomocy społecznej, po ppkt 6.3.2. Szkolenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej, dodaje się ppkt 6.3.3. Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013, który otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

6. Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania środków UE z przeznaczeniem na podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej w systemie pozaszkolnym – komponent regionalny. 2. Możliwość podnoszenia kwalifikacji pracowników instytucji pomocy społecznej w systemie szkolnym (studia, w tym podyplomowe) – komponent centralny. 3. Wysoka motywacja pracowników socjalnych do podnoszenia kwalifikacji poprzez kształcenie ustawiczne i szkolenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak odpowiedniej liczby pracowników socjalnych w stosunku do wymaganego standardu (1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w ośrodku pomocy społecznej). 2. Niewystarczająca liczba pracowników socjalnych lub doradców specjalizujących się w wsparciu osób niepełnosprawnych w powiecie. 3. Zbyt mała liczba pracowników pomocy społecznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej mogących realizować zadania z wykorzystaniem środków UE.

6. Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość zwiększenia zatrudnienia kadr pomocy społecznej – pracowników socjalnych i doradców specjalizujących się w wsparciu osób niepełnosprawnych – w ramach upowszechnienia aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie poprzez wzmocnienie kadrowe służb pomocy – dająca przesłanki do 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczne doświadczenie kadr pomocy społecznej w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania środków z UE. 2. Przeciążenie pracowników socjalnych ilością dodatkowych zadań wynikających z realizacji projektów finansowanych ze środków UE.

<p>istotnego podwyższenia jakości usług w zakresie minimalizacji zjawiska wykluczenia społecznego.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Zaangażowanie i uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach i warsztatach organizowanych dla kadr pomocy społecznej.3. Sprawnie funkcjonujący system kształcenia ustawicznego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia służb pomocy społecznej w regionie.	
---	--

6.3.3. Kształcenie ustawiczne kadr pomocy społecznej w ramach PO KL 2007 – 2013.

W systemie kształcenia, w tym szkolenia zawodowego kadr pomocy i instytucji integracji społecznej kluczową rolę odgrywa samorząd województwa. Instytucją odpowiedzialną za kształcenie kadr pomocy społecznej w województwie jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

W jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej woj. opolskiego zatrudnionych jest łącznie 3 501 osób (MPiPS – 03 - za I pół. 2007 r.), z tego:

- 1 101 w ośrodkach pomocy społecznej,
- 120 w powiatowych centrach pomocy rodzinie,
- 1 750 w domach pomocy społecznej,
- 355 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 8 w ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych,
- 29 w ośrodkach interwencji kryzysowej,
- 115 w ośrodkach wsparcia(środowiskowych domach samopomocy, dziennych domach pobytu, noclegowniach),
- 14 w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,
- 9 w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Opolu.

Dotychczas umożliwiano kształcenie, podnoszenie kwalifikacji i umiejętności poprzez szkolenia oraz możliwość uzyskania I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

Z oferty szkoleniowej korzystają głównie pracownicy ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz wiodących organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką pomocy społecznej w woj. opolskim.

W związku z wejściem nowego okresu programowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, a co za tym idzie wprowadzenia nowych metod aktywizacji osób bezrobotnych, aktywnej pracy socjalnej oraz absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów społecznych, zaistniała pilna potrzeba, w ramach obowiązującego systemu kształcenia ustawicznego, intensyfikacji procesu szkolenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej.

Niezbędne jest zorganizowanie projektu szkoleniowego w zakresie nowych form, narzędzi i instrumentów stosowanych w okresie programowania PO KL 2007-2013. Projekt ten zostanie zrealizowany z środków EFS w ramach PO KL.

W związku z tym, iż jednym z priorytetów i obszarów wsparcia PO KL jest promocja integracji społecznej, skutkująca powrotem osób wykluczonych na rynek pracy, należy skupić się na takich działaniach, które umożliwią podniesienie poziomu

aktywności zawodowej i zatrudnienia, a także równego dostępu do zatrudnienia wszystkim osobom doświadczającym różnego rodzaju dyskryminacji.

Nawiązując do powyższego celem doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej będzie podniesienie kompetencji oraz umiejętności pracowników pomocy i integracji społecznej, wzrost jakości świadczonych przez nich usług, **a co za tym idzie zwiększenie skuteczności działań na rzecz osób potrzebujących.** W związku z tym niezbędna jest organizacja szkoleń w zakresie pozyskiwania i wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zakres tematyczny szkoleń powinien dotyczyć kluczowych kwestii społecznych występujących w województwie opolskim związanych szczególnie z ubóstwem, niepełnosprawnością, wykluczeniem społecznym oraz bezdomnością. Taki stan rzeczy ma swoje uzasadnienie w badaniach i analizach przeprowadzonych przez ROPS w Opolu w 2006 oraz 2007 r., tj. Identyfikacji przyczyn ubóstwa, badaniach socjologicznych nt. potrzeb osób emerytowanych w kontekście zmian demograficznych, w badaniach dotyczących potrzeb osób niepełnosprawnych oraz w diagnozie problemu bezdomności określonej na podstawie socjodemograficznych badań obrazu zbiorowości instytucjonalnych bezdomnych

Analiza identyfikacji przyczyn ubóstwa przeprowadzona w 2007 roku wykazała, iż problem ten jest obecnie wysoce złożonym zjawiskiem generowanym głównie przez dwa czynniki tj. społeczno-ekonomiczny i społeczno-demograficzny, a konkretniej przez zmienne wchodzące w zakres tych czynników, a mianowicie: wskaźnik bezrobocia, wskaźnik rodzin wielodzietnych i niepełnych, jak również wskaźnik gospodarstw żyjących z osobą niepełnosprawną lub długotrwale chorą. Z pojęciem ubóstwa silnie skorelowane jest zjawisko wykluczenia społecznego, którego główną przyczyną jest właśnie ubóstwo. Wykluczenie społeczne obejmuje swoim zasięgiem także takie problemy jak bezdomność, sieroctwo, uzależnienia, czy migracje.

W przypadku Opolszczyzny największy poziom występowania i zagrożenia ubóstwem dotyczy powiatów zachodnich dotkniętych upadkiem monokulturowego przemysłu i państwowego rolnictwa.

Taki stan rzeczy wymusza konieczność skutecznego przeciwdziałania istniejącym problemom poprzez specjalistyczne szkolenia, które winny obejmować m.in. problematykę pracy z rodziną wieloprotblemową w aspekcie przeciwdziałania przemocy, mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, a także problematykę pracy z osobą bezrobotną, w tym osobą bezdomną w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej.

Kolejną kwestią wymagającą wsparcia i szukania nowych rozwiązań, występującą w województwie opolskim jest dynamiczny wzrost w liczby osób w wieku emerytalnym.

Wzrastający udział ludności w wieku poprodukcyjnym powoduje wzrost obaw o wydolność systemu zabezpieczenia społecznego i leczniczego, ale otwiera także pewien zakres działań, które można nazwać procesem dostosowawczym do zmieniających się potrzeb w tym zakresie. Sytuacja ta również wymaga przeprowadzenia specjalistycznych szkoleń celem rozwoju pracy socjalnej ukierunkowanej na wieloaspektową pomoc osobom starszym.

Jako pilne zadanie w zakresie organizacji doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej należy traktować także problemy osób niepełnosprawnych z jakimi stykają się one na otwartym rynku pracy.

Tak szerokie spektrum problemów społecznych, będących skutkiem intensywnych przemian społeczno-gospodarczych stawiają przed służbami pomocy społecznej nowe, coraz bardziej skomplikowane zadania, a od kadry społecznej wymagają permanentnego doskonalenia warsztatu zawodowego. Nowy okres programowania EFS 2007 – 2013 staje się natomiast znakomitą okazją do świeżego spojrzenia na problemy pomocy społecznej i dopasowanie oferty szkoleniowej do aktualnych potrzeb.

Uzasadnienie

W związku z wdrożeniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 pojawiły się nowe możliwości i szanse mające na celu podniesienie poziomu wykształcenia oraz kwalifikacji pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej. Wprowadzenie nowych metod aktywizacji osób bezrobotnych, będących podopiecznymi pomocy społecznej, aktywnej pracy socjalnej oraz absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego powoduje konieczność intensyfikacji procesu szkolenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej. Obowiązujące dotychczas w powyższym zakresie zapisy należało zatem uzupełnić, tak by były adekwatne do istniejących potrzeb i problemów społecznych a także mogły wskazywać nowe sposoby ich rozwiązywania.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu wspomaganie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez prowadzenie działań, które doprowadzą je do osiągnięcia pełnej aktywności społecznej. Tak postawione przed pomocą społeczną zadania wymagają nowoczesnego systemu kształcenia kadry pomocy społecznej. Głównym celem takiego systemu kształcenia jest dążenie do poszukiwania dobrych rozwiązań programowych, które podnoszą kwestie konkretnych umiejętności pracownika socjalnego. Możliwość korzystania z funduszy europejskich pozwala na zmodyfikowanie systemu kształcenia oraz rozwój systemu doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej a tym samym na sprostanie społecznym oczekiwaniom, stawianym obecnie przed pomocą społeczną.

Równocześnie to co do tej pory było istotnym problemem w rozwoju kadr pomocy społecznej, tzn. zbyt małe środki finansowe utrudniające doskonalenie zawodowe pracowników służb społecznych, dzięki środkom EFS w ramach PO KL, przestaje być kwestią hamującą rozwój kadr pomocy społecznej. Pojawiły się nowe szanse, których wykorzystanie może w zdecydowany sposób wzmocnić oferowaną dotychczas pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem bądź też wykluczonych społecznie.

Pełna treść „Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Pomocy Społecznej na lata 2002 – 2015” dostępna jest na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu: www.rops-opole.pl (w zakładce strategia).